

Cristina Branco

Cristina kwam in de fado als in een religie: met geloof, de ogen gesloten, de handen ineengevouwen. Als een nieuwe ambassadrice van Portugal is ze in januari in Toulouse, Rouen en Parijs om er gestalte te geven aan de eeuwige ziel van de “Saudade”.

Van haar vorige optredens in Parijs, Nantes en Bourges herinnert men zich haar jeugdig charisma, de perfecte verklanking van de verscheurdheid van een stijl, een lot dat haar verbindt met haar land.

Etymologisch gezien, is fado de muziek van het noodlot, de kunst van het lijden, muzikale nostalgie uit de arme buurten van Lissabon. In de jaren 40 gaf Amàlia Rodrigues er een nieuwe dimensie aan, door teksten te zingen van zowel klassieke als moderne dichters. De hele wereld heeft naar Amàlia geluisterd. Soms klonk haar zang als een gebed. De Diva van de fado is overleden op woensdag 6 oktober 99. Een vlam werd gedoofd, een andere gloeit op.

Cristina Branco werd geboren in 1972 in Almeirim, in de streek genaamd “Ribatejo”. Zij heeft nooit gekozen voor de fado. De fado koos voor haar: “Iets méér dan 4 jaar geleden schonk mijn grootvader me een plaat van Amàlia Rodrigues. Een ontdekking. Tot dan had ik nooit bijzonder gehouden van de fado, hij leek me stroef en ouderwets. Amàlia wees me de weg naar zijn schoonheid en zijn kracht. Ik liet mijn studies journalistiek voor wat ze waren. Ik nam zanglessen, en ademhalingslessen”.

Cristina Branco biedt méér dan hoop voor de fado. Ze verpersoonlijkt zijn vernieuwing. “Fado, dat is nostalgie, de stem van de ziel. Maar het is ook blijheid, de vreugde om het leven, luchtigheid en vrolijkheid. Ik neem risico’s. Niet iedereen houdt ervan dat ik wel eens aan de vastgeroeste regels durf tornen, bijvoorbeeld door elementen uit de jazz te laten binnensluipen in mijn muziek. Sommigen vinden dat ik daardoor afdwaal van de pure fado. Maar als fado niet mag evolueren, zal de fado sterven”.

In amper vier jaar tijd heeft Cristina een nieuwe adem gegeven aan een kunstvorm die dreigde vast te lopen in zijn eigen stereotype. Ze is amper 28 jaar. En toch durft ze véerder te gaan dan enkel het imiteren van haar grote voorbeeld. Ze bouwt het spoor verder uit. Tijdens de Portugese Anjerrevolutie heeft radicaal links Amàlia Rodrigues veroordeeld, omdat ze als traditionaliste berustte in de natuurlijke ordening van de dingen. Maar traditie kan ook de kracht zijn waaruit je kan putten om onmacht te overwinnen. Zelden heeft de taal van de dichters Camoes en Pessoa zo mooi geklonken, zo krachtig en zo fier als uit de mond van Cristina Branco. Je raakt bevangen door een vreemde emotie, uitgesproken met alle variaties tussen zucht en kreet. Schitterend begeleid op de Gitara Portugese van Custódio Castelo (ook afkomstig uit Almeirim).

Cristina Branco is een belangrijke ontdekking. Ze brengt de fado terug in het licht.